

A határon átnyúló szolgáltatásnyújtás általános szabályai

A legtöbb EU-tagállam gazdaságának motorja a szolgáltatások szektora. A szolgáltatások a gazdasági tevékenységek rendkívül széles körét fogják át: szolgáltatást nyújt a vízvezeték-szerelő, a fodrász, az előadóművész és a befektetési tanácsadó is. A tagországok nemzeti jövedelmének (GDP) és a foglalkoztatásnak mintegy 70 százalékát szolgáltatások biztosítják.

Közösségi politika

Miután a szolgáltatások alapvetően meghatározzák a gazdaság növekedését és az életszínvonal javulását, lényeges, hogy a vállalatok és a vállalkozók akadálymentesen nyújthassanak szolgáltatásokat az Európai Unió hatalmas belső piacán. Ez azt feltételezi, hogy a szolgáltatónak csupán a szolgáltatás szakmaiságát és biztonságát garantáló legszükségesebb követelményeknek kelljen megfelelnie. Az európai egységesülés fontos célja volt a szolgáltatások belső piacának megteremtése. A belső piac ebben a vonatkozásban azt jelenti, hogy az egyes tagállamok piacain a szolgáltatások szabályozását egységesen kell megoldani, egyetlen piacnak tekintve a tagállamok piacait. A szolgáltatásnyújtás szabaddá tétele az alábbi alapszabadságok érvényesülését jelenti.

A vállalkozás (letelepedés) szabadsága.

Kiket illet ez a szabadság?

Az EU-tagállamokban az unió minden polgára szabadon vállalkozhat. A polgárokhoz hasonlóan szabadon vállalkozhat minden olyan gazdasági társaság, amelyet valamely tagállam jogszabályainak megfelelően alapítottak, és amelynek székhelye vagy fő telephelye az unió területén található. Társaságnak tekintendő a polgárok által létrehozott szervezetek széles köre, ám a letelepedés szabadsága csak a gazdasági tevékenységet jövedelemszerzési célból végző szervezeteket illeti meg.

Mi a vállalkozás (letelepedés) szabadságának tartalma?

A szabad vállalkozás a jogosultak részére a következő jogokat biztosítja:

1. önálló keresőtevékenység megkezdése és gyakorlása másik tagállam területén;
2. vállalkozások alapítása és irányítása másik tagállam területén;
3. leányvállalatok, ügynökségek, fióktelepek, irodák létesítése másik tagállam területén.

A gazdasági társaságokkal kapcsolatban azonban meg kell jegyeznünk: a vállalkozás szabadsága nem ad lehetőséget arra, hogy az egyik tagállam rendelkezéseinek megfelelően alakult, az ebben a tagállamban nyilvántartásba vett gazdasági társaságok eredeti státusuk megtartásával szabadon áthelyezhessék központi igazgatásukat egy másik tagállamba.

Milyen szabályok vonatkoznak egy letelepedő szolgáltatóra?

A letelepedő szolgáltatónak meg kell felelnie mindazon követelményeknek, amelyeket a szolgáltatótevékenység végzésével kapcsolatban a fogadó ország előír. A fogadó országok egyenlő elbánást biztosítanak a letelepedőknek. Ez elsősorban azt jelenti, hogy az egyes EU-tagállamok nem tartanak fenn olyan rendelkezéseket, amelyek a másik

tagállamból érkező szolgáltatóra többletterhet rónak a saját szolgáltatóikhoz képest. A fogadó ország így a letelepedőktől ugyanazoknak a szabályoknak a tiszteletben tartását követelheti csak meg, mint amelyek a saját szolgáltatóira vonatkoznak. A letelepedők sokszor így is nehezen tudnának megfelelni a fogadó ország szabályainak, ezért az egyenlő elbánáson túl az unió tagállamaiban olyan szabályok is érvényesülnek, amelyek tovább könnyítik a szolgáltatások nyújtását. Így például az EU-tagországok általában elismerik a másik tagállamban szerzett diplomákat, szakképesítéseket, illetve az elismerés feltételeként adaptációs időszakot vagy alkalmassági vizsgát írnak elő, ha a képzésben lényegi különbségek vannak.

Elfogadják a szolgáltató országa által kiadott erkölcsi bizonyítványt vagy okmányokat - például igazolást arról, hogy a vállalat ellen nem indult csődeljárás.

A szolgáltatások szabadsága

Kiket illet ez a szabadság?

A szolgáltatások szabadsága a gazdaság minden olyan szereplőjét megilleti, aki/amely az Európai Unió valamely tagállamában szolgáltatást nyújt - így különösen azokat, akik ipari, kereskedelmi, szakipari és szabadfoglalkozású tevékenységeket végeznek. Megilleti továbbá azokat a személyeket, akik más tagállam szolgáltatóinak szolgáltatásait kívánják igénybe venni.

Mi a szolgáltatások szabadságának tartalma?

1. Az unió tagállamában lakóhellyel, székhellyel rendelkező személy szolgáltatást nyújthat egy másik tagállamban honos személynek úgy, hogy a tevékenységét továbbra is a saját országában folytatja, vagy csak időlegesen jelenik meg a fogadó országban, ott tehát tartósan nem telepszik le. Letelepedés nélkül történik a szolgáltatásnyújtás például akkor, ha egy francia biztosító közvetlenül magyar ügyfelekkel köt biztosítási szerződést, vagy egy magyar zongorahangoló néhány napra Ausztriába utazik egy hangszer felhangolására.
2. Azokat, akik más tagállam szolgáltatóinak szolgáltatásait akarják igénybe venni, nem lehet korlátozni annak igénybevételeiben. Így például nem akadályozható, hogy egy személy külföldön részesüljön orvosi ellátásban, jogi vagy pénzügyi szolgáltatásokat vegyen igénybe, múzeumokat látogasson stb. A határon átnyúló szolgáltatásnyújtás így többféleképpen is megvalósulhat: a szolgáltató időleges átutazásával, a szolgáltatást igénybe vevő átutazásával, vagy egyszerűen olyan eszköz használatával, amely lehetővé teszi a közvetlen szolgáltatásnyújtást (pl. interneten, műholdas közvetítéssel).

Mi a teendő, ha közvetlenül kívánunk határon átívelő szolgáltatást nyújtani?

Letelepedés nélküli - ideiglenes - szolgáltatásnyújtásról akkor beszélünk, ha egy magyar cég vagy egyéni vállalkozás másik tagállamban szerződik egy adott munka elvégzésére olyan módon, hogy az éves összbevételének legalább 25%-a továbbra is Magyarországról származik.

Ha valaki letelepedés nélkül kíván szolgáltatást nyújtani, és ezért ideiglenesen másik EU-tagállamba utazik, akkor az akadálymentes szolgáltatásnyújtást csak az egyenlő elbánáson túlmenő szabályozás biztosíthatja. Ilyenkor ugyanis a szolgáltatónak először a saját országa által meghatározott követelményeknek kell megfelelnie, így az általa már teljesített előírásoknak (pl. engedélyek beszerzése) való újbóli megfelelést a fogadó

ország nem írhatja elő. Ez túlságosan nagy terhet róna a szolgáltatóra. A fogadó országok ezért elismerik a szolgáltató országában már teljesített követelményeket, és ezeken felül csak akkor érvényesítik saját szabályozásukat, ha ez a szolgáltatási tevékenység megfelelő gyakorlása érdekében (pl. fogyasztóvédelmi okokból), vagy más általános érdek (pl. közkerkölcs védelme) érvényre juttatása miatt feltétlenül szükséges. Ha a szolgáltatásban részesülő utazik másik országba szolgáltatások igénybevételehez, akkor a saját országának jogi védelmét elveszíti, és a szolgáltatás helye szerinti szabályok vonatkoznak rá.

A szolgáltatások szabad áramlása alól az sem jelenthet kivételt, ha a szolgáltatások szabad áramlása munkavállalók ideiglenes mozgásával (kiküldetés) valósul meg. (Például egy francia cég arra vállalkozik, hogy egy szállodát épít Belgiumban és azt saját (francia) alkalmazottaival kivitelezi.) A munkavállalók számára ebben az esetben kiküldetéshez szükséges dokumentumokkal kell rendelkeznie (munkavállalási engedély nem szükséges ebben az esetben számukra).

Mikor nem gyakorolható a vállalkozás és a szolgáltatásnyújtás szabadsága?

A letelepedés és a szolgáltatásnyújtás olyan alapszabadságok, amelyek csak rendkívül szűk körben korlátozhatók. A külföldi szolgáltatók kizárhatók például a közhatalommal kapcsolatos szolgáltatások gyakorlásából. Az EU-tagállamok korlátozhatják továbbá a szabadságjogok érvényesülését a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségügyre való hivatkozással.

Milyen egyéb előnyöket biztosít a szolgáltatások uniós szabályozása?

A pénzügyi (hitelintézet, tőkepiaci, biztosítási) szolgáltatások köre rendkívül átfogóan van szabályozva az Európai Unióban. Mivel a pénzügyi szektor megfelelő működése az országok gazdasági stabilitásának fontos tényezője, a pénzügyi szolgáltatások uniós szabályozásának nagyobb része a pénzügyi szolgáltató megbízhatóságát, kiegyensúlyozott működését garantálja. A szabályok kisebb része közvetlen fogyasztóvédelmi előírásokat tartalmaz. (A legkörültekintőbben szabályozott pl. a befektetők védelme.)

A csatlakozási tárgyalások eredményeként Magyarország átmeneti időre az uniós szabályoktól eltérően rendezheti a befektetésvédelem kérdéskörét és a szövetkezeti hitelintézetek indulótőke-követelményeit. Az uniós jelenlegi tagállamaiban a befektetett pénzeszegek a befektetési szolgáltatók felszámolása esetén 20 ezer euróig (kb. 4,7 millió forintig) biztosítva vannak, míg Magyarországon mindössze egymillió forint a biztosítás minimális összege, amely csak 2008-tól éri majd el az uniós szintet. A szövetkezeti hitelintézetek fennmaradása érdekében a csatlakozáskor már működő szövetkezetek az uniós szintnél alacsonyabb induló tőkével működhetnek egészen 2008-ig.

A Csatlakozási szerződésben Ausztria és Németország felhatalmazást kapott továbbá a munkavállalók ideiglenes mozgásával járó szolgáltatások nyújtásának szabadságával összefüggésben az EK szerződés 49. cikk első bekezdésétől való eltérésre is, de csak meghatározott szektorok esetében. Ez azt jelenti, hogy **Ausztria és Németország jogosult arra, hogy meghatározott szektorokban (pl. építőipar) a Magyarországon letelepedett társaságok által Ausztriában, illetve Németországban nyújtott határon átnyúló szolgáltatások körében is korlátozza a munkavállalók mozgását.** E két tagállam továbbra is meghatározhatja a magyar cégek által szerződések teljesítésére kiküldött munkavállalók számát.

A következő szolgáltatási ágazatokra vonatkozhat a korlátozás:

Németországban

Szolgáltatási ágazat	NACE-kód
Építőipar, ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is mellékletében felsorolt tevékenységek	45.1-4;a 96/71/EK irányelv
Ipari takarítás, tisztítás	74.70 Ipari takarítás, tisztítás
Egyéb szolgáltatások tervezése	74.87 Kizárólag belső dekoráció

Ausztriában

Szolgáltatási ágazat	NACE-kód
Kertészeti szolgáltatások	01.41
Kőmegmunkálás	26.7
Fémszerkezetek és szerkezetelemek gyártása	28.11
Építőipar, ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is mellékletében felsorolt tevékenységek	45.1-4;a 96/71/EK irányelv
Biztonsági tevékenységek	74.60
Ipari takarítás, tisztítás	74.70 Ipari takarítás, tisztítás
Házi betegápolás	85.14
Szociális ellátás elhelyezés nélkül	85.32

Szolgáltatásnyújtások esetében milyen ÁFA szabályok vannak?

A szolgáltatásnyújtás (is) akkor esik általános forgalmi adó alá, vagyis keletkezik utána áfa kötelezettség, ha a teljesítési helye belföld. **Fő szabály szerint a szolgáltatás teljesítés helye belföld, ha a szolgáltatásnyújtó székhelye, illetve teljesítéssel legközvetlenebbül érintett telephelye belföld, tekintet nélkül arra, hogy a teljesítés ténylegesen hol történik, illetve attól is függetlenül, hogy a megrendelő másik tagállamban vagy harmadik országban nyilvántartásba vett adóalanynak-e.** Vagyis a belföldi adóalanynak minden szolgáltatásnyújtása után, amely nincs nevesítve a következőkben részletezett kivételek között, a belföldi áfa kulcsot (5%, 15%, 20%, tárgyi mentes) kell felszámítani. Ha a belföldi adóalanynak nem szolgáltatásnyújtói, hanem megrendelői pozícióban van, e szolgáltatások után biztos, hogy nem kell szolgáltatásimport címén sem áfa-t fizetnie.

Ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásoknál, kulturális, művészeti, tudományos, oktatási, szórakoztatási és sportszolgáltatásoknál, valamint más ezekhez hasonló szolgáltatásoknál (ideértve ezek szervezését) a teljesítés helyét az a hely határozza meg, ahol a szolgáltatást ténylegesen végzik.

E szabály azt jelenti, hogy akkor kell utána a belföldi adóalanynak, mint szolgáltatásnyújtónak belföldi általános forgalmi adót (5%, 15%, 20%) fizetni, ha azt a ténylegesen belföldön végzi. Ha igénybevesz belföldön ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatást, akkor mint megrendelőnek szolgáltatásimport címén áfa fizetési kötelezettsége (5%, 15%, 20% tárgyi mentes) keletkezik, ha a külföldi szolgáltatás nyújtónak nincs belföldön székhelye, teljesítéssel legközvetlenebbül érintett telephelye. Ha van, akkor a szolgáltatásnyújtó külföldi az áfa fizetésre kötelezett.

Az áfa törvény 15.§ (5) bekezdésének hatálya alá tartozó szolgáltatásoknál, tehát termék bérbeadásánál - kivéve az ingatlan, bármely közlekedési eszközt, járművet -, a szerzői alkotáshoz találmányhoz, szabadalomhoz, védjegyhez, ipari mintához és kereskedői névhez fűződő jogok, továbbá más ezekhez hasonló jogok átengedésénél, reklám és propaganda szolgáltatásoknál, tanácsadási, ügyvédi,

számviteli, adóügyi, számítástechnikai, fordítói, tolmácsolási szolgáltatásoknál, valamint olyan mérnöki szolgáltatásoknál, amelyek nem ingatlanhoz és termékhez kapcsolódnak, továbbá más ezekhez hasonló szolgáltatásoknál, személyzet átadásánál, munkaerő kölcsönzésénél adatok, információk közlésénél, banki, biztosítási, viszontbiztosítási szolgáltatásnál és egyéb pénzügyi szolgáltatásnál, elektronikus szolgáltatásnál, rádiós- és televíziós szolgáltatásnál, telekommunikációs szolgáltatásnál **a teljesítés helyének a megrendelő székhelye, a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett telephelye minősül.**

Ha azonban ez a hely harmadik ország területére esik (vagyis a megrendelő székhelye, telephelye, lakhelye harmadik országban van), **és a szolgáltatás tényleges nyújtása belföldön történik**, akkor a teljesítési hely belföld, tehát a belföldi szolgáltatásnyújtónak áfa kötelezettsége keletkezik Magyarországon. Ha például a belföldön nyilvántartásba vett adóalany Magyarországon nyújt reklámszolgáltatást, Svájcban (harmadik ország) bejelentkezett, Magyarországon teljesítéssel érintett telephellyel nem rendelkező adóalany, a teljesítés helye a főszabály szerint Svájc területére esne (mert a megrendelő ott székhellyel rendelkező adóalany), azonban mivel e fő szabály szerint a teljesítés helye harmadik ország területére esne, de a szolgáltatást ténylegesen belföldön nyújtják, a teljesítési helye belföld, azaz **a szolgáltatásnyújtó belföldi adóalany, az áfa fizetési kötelezettsége keletkezik.**

Ha ennek fordítottjaként a belföldi adóalany vesz igénybe az említett körbe tartozó szolgáltatást (pl. reklámszolgáltatást), de azt ténylegesen harmadik országban, úgy a teljesítés helye főszabály szerint belföld lenne (mivel a megrendelő székhelye belföld). **A szolgáltatás tényleges igénybevételi helye azonban harmadik ország, ezért nem kell a belföldi adóalany, az áfa fizetési kötelezettséggel számolnia**, ugyanis a teljesítési hely áttevődik harmadik ország területére. Vagyis, ha a belföldi adóalany Svájcban veszi igénybe a reklámszolgáltatást, nem kell utána áfa fizetéssel számolnia, az áfa hatálya kívüli.

Ha azonban e példát úgy módosítjuk, hogy **a szolgáltatás tényleges igénybevétele Közösség területén történik** (például Németországban) **a kisegítő szabályt nem kell alkalmazni.** Ilyenkor csak a megrendelő székhelye (telephelye) határozza meg a teljesítés helyét, ezért a szolgáltatást saját nevében megrendelőnek áfa kötelezettsége keletkezik. Tehát az áfa törvény 15.§ (5) bekezdésében említett előbb felsorolt szolgáltatásoknál csak akkor van jelentősége a tényleges igénybevétel helyének, ha az harmadik ország területére esik, ilyenkor ugyanis a belföldi megrendelőnek nincs áfa kötelezettsége. A tényleges szolgáltatásnyújtás helye pedig akkor kap szerepet, ha a belföldi adóalany által nyújtott szolgáltatásnak harmadik országbeli a megrendelője. Ilyenkor, ha azt ténylegesen belföldön nyújtja, a belföldi áfa bevallásban szerepeltetni kell az erre vonatkozó áfa összeget.

Fontos tudnivaló tehát, hogy a 15.§ (5) bekezdésében jelölt említett szolgáltatásoknál nincs jelentősége a nyújtás, igénybevétel fizikai helyének az Európai Közösség viszonylatában. Ha a belföldi adóalany nyújt belföldön telephellyel nem rendelkező Közösségbeli adóalany, az áfa fizetési kötelezettséggel számolnia Magyarországon a 15.§ (5) bekezdés hatálya alá tartozó, azaz a megrendelő székhelye szerint adózó szolgáltatást, úgy nem keletkezik áfa kötelezettsége. Amennyiben a belföldi adóalany belföldön telephellyel nem rendelkező Közösségbelivel veszi igénybe a Közösség területén a 15.§ (5) bekezdés szerinti szolgáltatást, szintén közömbös az igénybevétel tényleges helye, utána szolgáltatásimport címén adókötelezettsége keletkezik. A teherközlekedésre, az ahhoz járulékosan kapcsolódó szolgáltatásra (így a rakodásra, raktározásra, közlekedési eszközök őrzésére), továbbá a termék szerelésére, karbantartására, javítására, felújítására, megmunkálására, és a termékhez kapcsolódó szakértői tevékenységekre eltérő szabályok vonatkoznak, ha e szolgáltatást a Közösségen belül teljesítik. (E szabályt későbbiekben ismertetjük.)

Teherközlekedésnél - ha nem minősül Közösségen belüli teherközlekedésnek - valamint a személyközlekedésnél a ténylegesen megtett útszakasz határozza meg a teljesítés helyét, tehát belföldi áfa hatálya alá kizárólag a belföldön megtett útszakasz tartozik. Ugyanakkor ezen útszakasz vonatkozásában sem kell pozitív adómértékkel számolni, mivel nemzetközi közlekedésről lévén szó mentes az adó alól. (Új szabály, hogy a visszaigénylésre jogosító 4 millió forintos értékhatárba viszont a külföldi útszakasz díját is bele lehet számolni.)

Közlekedéshez járulékosan kapcsolódó szolgáltatásoknál, így a rakodásnál, raktározásnál, közlekedési eszközök őrzésénél is - ha az nem minősül Közösségen belüli szolgáltatásnak - a teljesítés helye az ahol azt ténylegesen végzik, tehát belföldi raktározásnál, rakodásnál, őrzésnél a szolgáltatás belföldi szolgáltatásnak minősül, az a belföldi áfa bevallásban szerepel.

Mentes (adólevonással járó) adómértékkel szerepel akkor, ha termékexporthoz közvetlenül kapcsolódik, illetve ha beépül az importált termék adóalapjába. A raktározás mentes továbbá akkor is, ha vámszabaderületen, vámszabadraktárban, vámraktárban történik. Egyéb esetben 20%-os áfa kulccsal adózik.

Termék szerelésének, javításának, karbantartásának, felújításának, átalakításának, megmunkálásának áfa törvény szerinti teljesítési helye az a hely, ahol a szolgáltatást ténylegesen végzik. (Az új szabály szerint e tevékenység mindig szolgáltatás.) A belföldön végzett ilyen tevékenység tehát belföldi áfa hatálya alá tartozik, a külföldön végzett azonban nem.

Ha bér munkáról van azonban szó, azaz a megrendelő által rendelkezésre bocsátott anyagon, terméken végzi a belföldi adóalany belföldön a megmunkálást, feldolgozást, összeszerelést, felújítást és annak közvetlen következményeként az így előállított terméket a vámhatóság végleges rendeltetéssel harmadik országba kilépteti, nem adózik pozitív adómértékkel, hanem mentes szolgáltatás. A Közösségi viszonylatú eltérő szabályokat a következő fejezet ismerteti.

Ha a fel- vagy összeszerelés tárgyául szolgáló terméket nem csak megmunkálásra veszi át (adja át) az adóalany, hanem beszerzi (értékesíti), az önálló termékértékesítésként adózik a fel- vagy összeszerelés helye szerinti országban. Amennyiben a termék értékesítőjének nincs székhelye, illetve teljesítéssel legközvetlenebbül érintett telephelye abban az országban, ahol a szerelés történik, akkor a termék beszerzőjének kell önadózással megfizetni a saját országában erre vonatkozó adót.

Általános szabály, hogy a külföldön (harmadik országban vagy a Közösség területén) teljesített szolgáltatásokkal összefüggésben belföldön felmerült áfa-t az adóalany az általános szabályok szerint levonhatja, vagyis ugyanolyan mértékig, amilyen mértékig akkor vonhatná le, ha azt a szolgáltatást belföldön teljesítené.

Fontos tudnivaló, hogy az áfa törvény szabályai szerint külföldön teljesített szolgáltatásokról (vagyis azokról a szolgáltatásokról, melyekre nem kell a belföldi szolgáltatás nyújtónak áfa-t fizetnie, hanem a megrendelő fizet utána a saját országában szolgáltatás-import címén) a belföldi szolgáltatásnyújtónak számlát (egyszerűsített számlát) kell kiállítania, amelyen szerepeltetni kell a megrendelő adószámát. Mivel e szolgáltatások után a megrendelő fizet adót, a számlán az „áfa hatályán kívüli” kitélt (nem a „mentes” fordulatot) kell feltüntetni.

Egyes különleges Közösségen belüli szolgáltatások teljesítési helye

Az áfa törvény eltérő szabályokat állapít meg néhány szolgáltatásra, ha Közösségen belül teljesítik azokat.

Ilyen eltérő szabályok vonatkoznak a Közösségen belüli teherközlekedésre, az ahhoz kapcsolódó belföldi teherközlekedésre, a Közösségen belüli teherközlekedéshez járulékosan kapcsolódó szolgáltatásokra (így például rakodásra, raktározásra, közlekedési eszköz őrzésére), Közösségen belüli teherközlekedés közvetítésére (ha az más nevében és javára történik), Közösségen belüli teherközlekedéshez járulékosan kapcsolódó szolgáltatás közvetítésére (ha az más nevében és javára történik).

Közösségen belüli teherközlekedésnek minősül az a teherközlekedés, amelyeknek indulási és érkezési helye két különböző tagállamban van (és az ehhez kapcsolódó olyan belföldi teherközlekedés, amelynek indulási és célállomása egyaránt belföldre esik). Az ilyen teherközlekedés teljesítési helyének az indulási helyet kell tekinteni, kivéve ha a teherközlekedést saját nevében megrendelő e helytől eltérő tagállamban nyilvántartásba vett adóalany, ugyanis ilyenkor a megrendelő nyilvántartásba vételének tagállama a teljesítés helye.

Ha például a Magyarországról Ausztriába irányuló teherközlekedést belföldi adóalany rendeli meg a belföldi adóalanytól, akkor a teljesítés helye belföld (tekintve, hogy a megrendelő az indulási hellyel azonos tagállamban nyilvántartásba vett adóalany), így a szolgáltatás nyújtónak belföldön áfa kötelezettsége keletkezik. Az adó mértéke a teljes útszakasz vonatkozásában a belföldi adókulcs (20%). Viszont, ha a szóban forgó fuvar az indulás helyétől eltérő tagállamban nyilvántartásba vett (pl. Ausztria) adóalany rendeli meg, a teljes útszakasz kívül esik az áfa hatályán, az arról kiállított számlán az áfa hatályán kívüli kitéletet kell feltüntetni, és fordított adózásról lévén szó (a megrendelő osztrák adóalany fizet adót a saját országában) a számlán a megrendelő adószámát fel kell tüntetni. (A visszaigénylésre jogosító 4 millió forintos összeghatárba az e címen külföldön teljesített szolgáltatás díját is bele lehet számítani.)

Termék szerelésénél, javításánál, karbantartásánál, felújításánál, átalakításánál, megmunkálásánál a teljesítés helye a tevékenység tényleges végzésének helye (azaz ha a belföldi adóalany belföldön végzi, akkor belföldön 20%-os áfa köteles). Ha azonban a terméket elfuvarozzák belföldről és a megrendelőt eltérő tagállamban vették nyilvántartásba, mint amely tagállamban a szolgáltatás történik, a teljesítés helye a megrendelő nyilvántartásba vételének helye. Ez azt jelenti, hogy ha a belföldi adóalany megrendelője más tagállamban nyilvántartásba vett adóalany és a terméket kiszállítják, akkor a szolgáltatás az áfa területi hatályán kívül esik. A kiállított számlán ilyenkor az „áfa hatályán kívüli” kitétel mellett a megrendelő adószámát is fel kell tüntetni, mivel a megrendelő köteles a saját országában szolgáltatásimport címén megfizetni az ottani áfa-t.